

VJEROJATNOST I STATISTIKA – jesenski ispitni rok
29. 08. 2020.

Ime i prezime: _____

JMBAG: _____

Grupa: _____

Datum: _____

Tijekom ove provjere znanja neću od drugoga primiti niti drugome pružiti pomoć te se neću koristiti nedopuštenim sredstvima. Ove su radnje povreda Kodeksa ponašanja te mogu uzrokovati trajno isključenje s Fakulteta.

Zdravstveno stanje dozvoljava mi pisanje ovog ispita.

Vlastoručni potpis studenta: _____

Zadatak 1.(10) Zadana je dužina $\overline{AB}$ duljine 5 cm i točka C na toj dužini takva da je $|AC| : |CB| = 2 : 3$. Na sreću biramo točku X na dužini $\overline{AC}$ i točku Y na dužini $\overline{CB}$. Kolika je vjerojatnost da je duljina dužine $\overline{XY}$ veća od 2 cm i manja od 4 cm?

Zadatak 2.(10) (a) Iskažite i dokažite formulu potpune vjerojatnosti i Bayesovu formulu.
(b) Jedan način dizajniranja filtra SPAM mailova je promatranje učestalosti nekih riječi u mailovima. Pretpostavimo da imamo sljedeće informacije:

- * 50% svih mailova su SPAM mailovi.
- * 1% SPAM mailova sadrži riječ "nagrada".
- * 0.001% mailova koji nisu SPAM sadrže riječ "nagrada."

Pretpostavimo da smo pregledali jedan mail i uočili riječ "nagrada". Kolika je vjerojatnost da se radi o SPAM mailu?

Zadatak 3.(10) Zadan je slučajni vektor (X, Y) svojom razdiobom

$X \setminus Y$	1	2	3
1	0.1	0.05	0.05
3	0.05	0.2	0.05
5	0.1	0.2	0.2

- (a) Odredite marginalne razdiobe slučajnih varijabli X i Y .
- (b) Odredite uvjetnu razdiobu varijable $(Y|X = 3)$.
- (c) Obrazložite jesu li X i Y nezavisne varijable?
- (d) Izračunajte vjerojatnosti događaja $\{X \geq 3\}$ i $\{X \geq 3|Y \leq 2\}$.

Zadatak 4.(10) (a) Iskažite i dokažite svojstvo odsutstva pamćenja eksponencijalne slučajne varijable.
(b) Neka slučajna varijabla X ima eksponencijalnu razdiobu s očekivanjem 2. Izračunajte $P(|X - 2| > 1)$.

OKRENITE STRANICU!

- Zadatak 5.(10)** (a) Neka su X_1 i X_2 normalne slučajne varijable s očekivanjima a_1 i a_2 te disperzijama σ_1^2 i σ_2^2 . Dokažite da je tada $s_1X_1 + s_2X_2$, $s_1, s_2 \in \mathbb{R}$, također normalna slučajna varijabla. Odredite njeno očekivanje i disperziju. Napomena: karakteristična funkcija normalne razdiobe $X \sim \mathcal{N}(a, \sigma^2)$ je $\theta_X(t) = e^{iat - \frac{\sigma^2 t^2}{2}}$.
- (b) Neka slučajna varijabla X ima normalnu razdiobu s očekivanjem $a_X = 25$ i standardnom devijacijom $\sigma_X = 4$, a slučajna varijabla Y normalnu razdiobu s očekivanjem $a_Y = 25$ i standardnom devijacijom $\sigma_Y = 3$ te neka su X i Y nezavisne.
- Odredite realni broj $c \in \mathbb{R}$ tako da je $P(-c < X - Y < c) = 0.9$.

- Zadatak 6.(10)** Iz intervala $[\alpha, 1]$, gdje je $\alpha < 1$ nepoznat, odabrano je na sreću n brojeva: $x_1, x_2, \dots, x_n$. Kako bismo procijenili α odabiremo statistiku

$$Y = \min\{X_1, X_2, \dots, X_n\} - \frac{1}{n+1}.$$

- (a) Dokažite da statistika Y nije nepristran procjenitelj za parametar α .
- (b) S kojim faktorom treba pomnožiti Y kako bismo dobili nepristranu procjenitelj za parametar α ?